

การปกครองของพระพุทธเจ้า

ระบอบ
ธรรมาธิปไตย

ไชย ณ พล, PhD.

สารบัญความ

อ้างอิง	17
พินิจ	19
ภาคนำ	21
ระบอบการปกครอง	24
กำเนิดการปกครอง	27
การปกครองศาสนจักร	27
การปกครองอาณาจักร	28
มนุษย์เริ่มตั้งบ้านเรือน	28
เมื่อมีกาม จึงมีความเกียจคร้าน	29
เมื่อมีการเก็บกักตุน จึงมีความขาดแคลน	29
เมื่อมีความขาดแคลน จึงมีการครอบครอง	30
เมื่อมีการครอบครอง จึงมีความเห็นแก่ได้	30
เมื่อมีอธรรมปรากฏจึงต้องสมมติผู้พิทักษ์ธรรมขึ้น	31
ลำดับการปกครองของโลกมนุษย์	32
ความเสื่อมของมนุษย์	33
พระเจ้าจักรพรรดิผู้ทรงธรรม	34
พระเจ้าจักรพรรดิมอบสมบัติ	35
วัดของพระเจ้าจักรพรรดิ	35
พระเจ้าจักรพรรดิพระองค์ใหม่	37
ความบกพร่องของผู้นำ	39
เมื่อมีความขัดสน จึงมีขโมย	40
เมื่อมีผู้ทำผิด จึงมีบทลงโทษ	41
เมื่อมีการลงโทษ จึงมีอาวุธ	42

เมื่อมีความชั่ว อายุและผิวพรรณก็เสื่อม	43
มนุษย์สมัยมีอายุ 40,000 ปี	43
มนุษย์สมัยมีอายุ 20,000 ปี	44
มนุษย์สมัยมีอายุ 10,000 ปี	44
มนุษย์สมัยมีอายุ 5,000 ปี	45
มนุษย์สมัยมีอายุ 2,000-2,500 ปี	45
มนุษย์สมัยมีอายุ 1,000 ปี	45
มนุษย์สมัยมีอายุ 500 ปี	46
มนุษย์สมัยมีอายุ 200-250 ปี	46
ลำดับแห่งความเสื่อม	47
ความเสื่อมจากราชธิปไตย	48
ความเสื่อมจากเผด็จการ	48
ความเสื่อมจากประชาธิปไตย	49
ความเสื่อมในยุคคณาธิปไตย	50
โลกสมัยไร้ธิปไตย	50
สภาพมนุษย์สมัยอายุต่ำสุด	51
ความพินาศของมวลมนุษย์	52
ระยะเวลาจากบัดนี้ถึงบัดนั้น	53
มรดกธรรมจากพระพุทธเจ้า	53
ความหมายแท้ของธรรมาธิปไตย	54
แบบอย่างธรรมาธิปไตย	54
ภาคความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธรรมาธิปไตย	57
ความหมายของธรรมาธิปไตย	59
ธรรมะที่ถือเป็นใหญ่	59

ภาคธรรมาธิปไตยในการปกครองตน	63
ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์	65
ลำดับชั้นความไม่ต้องการของมนุษย์	68
ความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์	70
จุดยืนของธรรมาธิปไตย	72
การละทางสุดโต่งแล้วอยู่ในทางสายกลาง	73
ฉลาดใช้อำนาจอธิปไตย	74
ธรรมที่ควรประพฤติ	75
การละบาปภัย	75
การป้องกันบาปภัย	78
การสร้างกุศล	80
การรักษาความดี	81

ภาคธรรมาธิปไตยในการปกครองครอบครัวและองค์กร 87

ระบบความรัก	89
ระบบความเคารพ	90
ระบบความรับผิดชอบ	90
การสถาปนาความรัก	91
กลไกความรัก	91
บุคคลที่ควรรัก	93
การครองรัก	94
การสมานไมตรี	95
การสถาปนาระบบความเคารพ	96
การวางตัวให้น่าเคารพ	96
การให้เกียรติ	98
จรรยาบรรณ	99

การสถาปนาระบบความรับผิดชอบ	99
การสร้างความสุข	100
การสร้างความจริง	101
การจัดสรรการใช้จ่ายให้เหมาะสม	102
หน้าที่ของบุคคลในฐานะต่างๆ	103

ภาคธรรมาธิปไตยในการปกครองประเทศชาติ	109
ผู้ปกครองประเทศชาติ	111
ลักษณะของพระเจ้าจักรพรรดิ	115
ที่มาของผู้ว่า	117
โครงสร้างองค์กรประชาชาติ	118
โครงสร้างองค์กรแห่งชาติ	119
อำนาจหน้าที่	120
อำนาจหน้าที่ของพระเจ้าจักรพรรดิ	120
อำนาจหน้าที่ของธรรมสภา	121
อำนาจหน้าที่ของคณะองคมนตรี	121
อำนาจหน้าที่ร่วมของธรรมสภาและองคมนตรี	121
อำนาจหน้าที่ของสภาแห่งชาติ	121
อำนาจหน้าที่ของสภาประชาชน	122
อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล	122
อำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคง	122
โครงสร้างองค์กรภูมิภาค	123
อำนาจหน้าที่	124
อำนาจหน้าที่ของประธานจังหวัด	124
อำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัด	124
อำนาจหน้าที่ของสภาอาชีพจังหวัด	124

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารจังหวัด	124	
อำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองจากส่วนกลาง		125
อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ	125	
อำนาจหน้าที่ของสภาอำเภอ	125	
อำนาจหน้าที่ของคณะตัวแทนกลุ่มอาชีพ	126	
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารอำเภอ	126	
อำนาจหน้าที่ของข้าราชการฝ่ายต่างๆ	126	
อำนาจหน้าที่ของกำนันทุกตำบล	126	
โครงสร้างองค์กรท้องถิ่น	126	
อำนาจหน้าที่	127	
อำนาจหน้าที่ของกำนัน	127	
อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล	128	
อำนาจหน้าที่ตัวแทนกลุ่มอาชีพ	128	
อำนาจหน้าที่ศูนย์บริหารตำบล	128	
อำนาจหน้าที่ข้าราชการส่วนต่างๆ	128	
อำนาจหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน	129	
ประชาชน	129	
สัดส่วนองค์กร	129	
ที่มาของบุคคลระดับต่างๆ	129	
การเลือกตั้ง	129	
การสรรหา	130	
การคัดเลือก	130	
การแต่งตั้ง	131	
การผสมผสานวิธีต่างๆ	131	
สายบริหารการปกครอง	131	
ที่มาของผู้ใหญ่บ้าน	131	

ที่มาของกำนัน	132	
ที่มาของหัวหน้าศูนย์บริหารตำบล		132
ที่มาของนายอำเภอ	132	
ที่มาของปลัดอำเภอ	132	
ที่มาของประธานจังหวัด	132	
ที่มาของผู้ว่าราชการจังหวัด	132	
ที่มาของพระเจ้าจักรพรรดิ	132	
ที่มาของปรีณายก	133	
ที่มาของคณะรัฐมนตรี	133	
ที่มาของคณะองคมนตรี	133	
ที่มาของธรรมสภา	134	
ที่มาสายบัญญัติการปกครอง		135
ที่มาสายธำรงการปกครอง		137
ภาพรวมทั้งระบบ	139	
ระบบการปกครองโดยธรรม	141	
ระบบการนำ	142	
ระบบสิทธิและเสรีภาพพื้นฐาน	146	
ระบบการถือครองทรัพย์สินและการค้าขาย		146
ระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขูปการ		147
ระบบการศึกษาและการพัฒนา	148	
ระบบการรักษาความปลอดภัย	149	
ระบบการธำรงความเป็นธรรม	150	
ระบบการจัดเก็บภาษีและการงบประมาณ		151
ระบบความร่วมมือและการสมานสามัคคีภายในชาติ		154

ภาคธรรมาธิปไตยในการปกครองศาสนจักร		159
หน้าที่ของพระภิกษุ	161	
การศึกษาธรรม	161	
การปฏิบัติธรรม	162	
การเผยแผ่ธรรม	163	
การรักษาธรรม	164	
การปราบภิกษุผู้ย่อหย่อน		165
การปราบภิกษุผู้ปฏิบัติผิด		166
การแก้ไขความเห็นผิดของชาวโลก		166
หลักการพิจารณาธรรมวินัย	169	
การเทียบเคียง	169	
การอนุโลม	169	
การวิเคราะห์วัตถุประสงค์		170
การประจักษ์ผลการปฏิบัติ		171
โครงสร้างองค์กร	172	
องค์กรส่วนกลาง	172	
โครงสร้างองค์กรส่วนกลางสมัยพระพุทธองค์		172
รายนามอธิบดีสงฆ์	174	
มหาอุบาสก-มหาอุบาสิกา		179
ที่มาและคุณสมบัติของบุคคลากร		181
มรดกธรรมจากพระพุทธองค์		181
สมัยสังคยานาครั้งที่ 1	183	
โครงสร้างของสังฆสภา	184	
คุณสมบัติของสมาชิกสภาสงฆ์		185
คุณสมบัติของประธานศาสนจักร		187
ที่มาของสังฆสภา	188	

โครงสร้างองค์กรสงฆ์ส่วนภูมิภาค	192	
ที่มาและหน้าที่ของคณาจารย์	193	
พระธรรมอาจารย์	193	
พระนิสสัยอาจารย์	193	
พระอุปสัมปทาจารย์	193	
พระบรรพชาจารย์	193	
คุณสมบัติของคณาจารย์	194	
โครงสร้างองค์กรระดับท้องถิ่น	197	
ที่มาและคุณสมบัติของเจ้าอาวาสและเจ้าสำนัก		198
ที่มาและคุณสมบัติของภิกษุญวณะ	201	
ที่มาและคุณสมบัติของอุบาสก อุบาสิกา	201	
ระบบการปกครองโดยธรรม	202	
เจตนารมณ์แห่งการบัญญัติวินัย	203	
ภัยของพระศาสนาในอนาคต	204	
ภัยเพราะความย่อหย่อน	204	
ภัยเพราะลาภ	205	
ภัยจากมหาโจร	207	
ระบบการชำระภัย	208	
การปวารณา	208	
การลงโทษ	210	
การประนาม	210	
การทำตชฌนียกรรม	210	
ปฏิสารณียกรรม	210	
นิสสัยกรรม	211	
อุปกษณียกรรม	211	
พรหมทัณฑ์	211	

ปรีวาสกรรม	211
ปัพพาศนียกรรม	212
ปกาสนียกรรม	212
การคว่ำบาตร	212
การจับสึก	212
ธรรมะเพื่อการรักษาธรรมวินัยเฉพาะบุคคล	214
ธรรมะเพื่อการรักษาธรรมวินัยสำหรับสงฆ์	215
ความเป็นกลาง	215

ภาคสรุป	221
ธรรมทาน	226
อนุโมทนาธรรม	227
ประวัติผู้วิจัย	228